

Związek Młodzieży Wiejskiej
Rok założenia 1928

Sprawozdanie z działalności Rady Krajowej
i Zarządu Krajowego
Związku Młodzieży Wiejskiej

2006 - 2009

Małe Ojczyzny - Wielkie Marzenia

Tytułem wstępu

---

*Cokolwiek zamierzasz zrobić, o czymkolwiek marzysz, zacznij działać!
Śmiałość zawiera w sobie geniusz, siłę i magię.*
Johann Wolfgang Goethe

Drodzy Młodzi Przyjaciele,

Związek Młodzieży Wiejskiej to najstarsza organizacja młodzieżowa nie tylko w Polsce, ale i w Europie. W roku 2008 obchodziliśmy 80 - lecie swojego powstania. Związek Młodzieży Wiejskiej „WICI” powstał oficjalnie 29 czerwca 1928 roku. Zarówno wtedy jaki i dzisiaj, jesteśmy ruchem społecznym, którego najważniejszym zadaniem jest dbałość o wszechstronny rozwój młodego człowieka.

W najbliższych latach najistotniejsze filary aktywności Związku to Edukacja i Europa. Kiedy piszę Edukacja - to mam na myśli podwyższanie kwalifikacji i kompetencji młodego lidera w obszarze współpracy z samorządem lokalnym, przedsiębiorczości, nowoczesnego rolnictwa, edukacji obywatelskiej. Kiedy piszę Europa - to mam na myśli aktywność młodych ludzi w obszarze współpracy międzynarodowej, współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi w UE, aktywność liderów ZMW na rzecz integracji Wspólnoty Europejskiej. To także a może i przede wszystkim- sprawne wykorzystanie funduszy europejskich przez ZMW na rzecz naszych małych ojczyzn.

Związek Młodzieży Wiejskiej to ruch społeczny, który wyrasta z idei agraryzmu - dzisiaj określanego mianem Ekohumanizmu XXI w., który wpisuje się w idee europejskiego ruchu chadecko - ludowego. Dlatego ważnym zadaniem ZMW jest dbałość o dziedzictwo naturalne i kulturowe polskiej wsi, tożsamość kulturową i wartości szeroko rozumianego ruchu ludowego. Ważnym celem ZMW jest współpraca z samorządem lokalnym. Partnerstwo publiczno - społeczne to szansa dla Nas, aby skutecznie wykorzystać potencjał społeczności lokalnych.

Rodzina, aktywna wspólnota i solidaryzm społeczny to fundamenty każdego, dobrze zorganizowanego społeczeństwa. Dlatego motto naszej aktywności w najbliższych latach będzie brzmiało - wspólnie zadbajmy o nasze małe ojczyzny!

Serdecznie pozdrawiam!

Michał Modrzejewski
Prezes Związku Młodzieży Wiejskiej
Warszawa, dnia 29 marca 2009

Edukacja obywatelska

Związek Młodzieży Wiejskiej realizował w okresie 2006 - 2009 wiele projektów i programów z obszaru szeroko rozumianej edukacji obywatelskiej. Do najistotniejszych należały:

1. Młodzież wiejska - świadomi liderzy społeczności lokalnych

Głównym celem projektu było podniesienie kwalifikacji i kompetencji młodzieżowych liderów w zakresie:

- współpracy z samorządem lokalnym;
- znajomości europejskich aktów prawnych dot. uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym;
- animowania młodzieżowej aktywności;
- budowania lokalnych młodzieżowych strategii rozwoju;
- pozyskiwania środków finansowych na działalność młodzieżową.

Program składał się z trzech modułów warsztatowych:

Moduł I: Ja Lider

Moduł II: Instytucjonalne otoczenie lokalnego lidera

Moduł III: Projektowanie, zarządzanie i skuteczne wdrażanie strategii

W projekcie wzięli udział młodzi ludzie w wieku 18 - 25 lat, mieszkańcy gmin do 25 tys. mieszkańców. Uczniowie, studenci czy wolontariusze jak również stażyści czy pracownicy jednostek samorządu terytorialnego.

W projekcie udział wzięło 50 osób. Projekt zakończył się 17 grudnia 2007 konferencją „Młodzi, aktywni, innowacyjni” z udziałem przedstawicieli samorządu lokalnego, przedstawicieli Rady Ministrów, Sejmu i Senatu RP oraz Parlamentu Europejskiego. W konferencji podsumowującej projekt udział wzięli również przedstawiciele Europejskiego Forum Organizacji Pozarządowych m.in. z Francji, Węgier i Niemiec.

2. Młodzieżowe Lokalne Grupy Działania - Animatorem aktywnej polityki młodzieżowej w gminie

Projekt „Młodzieżowe Lokalne Grupy Działania - animatorem aktywnej polityki młodzieżowej w gminach” był projektem o charakterze ogólnopolskim, zakładającym w praktyce realizację wytycznych szeregu dokumentów traktujących o młodzieży w Polsce (m.in. Strategia Państwa dla młodzieży 2002 - 2012, Dwie prawdy o aktywności. Uwarunkowania i możliwości działania młodzieży w środowisku lokalnym w perspek-

tywie polityki młodzieżowej Rady Europy. Raport z badań, 2005, Strategia Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego, 2005). Ponadto wskutek przyjęcia Europejskiego Paktu dla młodzieży jako instrumentu realizacji mechanizmów lizbońskich, KE postuluje osiągnięcie lepszego zrozumienia i znajomości młodzieży w obszarach docelowych: zatrudnienie młodzieży, włączenie młodzieży, przedsiębiorczość młodzieży, uznanie dla pracy młodzieży. Dostęp do informacji, jakość informacji oraz udział młodzieży w przygotowywaniu i rozpowszechnianiu informacji to niezbędne czynniki kształtujące kompetencje młodych ludzi i ich uczestnictwo w życiu społecznym. Dlatego projekt „Młodzieżowe Lokalne Grupy Działania - animatorem aktywnej polityki młodzieżowej w gminach” był swoistą platformą wymiany informacji, porozumienia i współpracy młodych oraz przedstawicieli samorządu lokalnego.

Głównym celem projektu było pobudzenie aktywności społecznej młodzieży wiejskiej. Mając na uwadze realizację głównego celu a tym samym umożliwienie młodym ludziom zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji, które mogą stanowić jeden z fundamentów ich przyszłego rozwoju oraz w celu wypełniania obowiązków obywatelskich w sposób odpowiedzialny, pozwalający na aktywne uczestniczenie w życiu społecznym, a także mając na uwadze, jak istotne jest promowanie równych szans, w projekcie założono następujące

cele pośrednie:

- wzmocnienie w młodych ludziach poczucia solidarności poprzez ich szersze uczestnictwo w życiu publicznym;
- rozbudzenie w młodych ludziach inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności, aby mogli brać czynny udział w życiu społecznym;
- wzmocnianie współpracy w sprawach młodzieży poprzez sprzyjanie wymiany sprawdzonych rozwiązań, szkolenie pracowników/ liderów oraz rozwijanie innowacyjnych działań;
- nadanie aktywności młodych wymiaru europejskiego;

W projekcie udział wzięło 100 uczestników - liderów ZMW oraz pracowników JST do 30 roku życia.

3. Mazowiecka Szkoła Liderów

Mazowiecka Szkoła Liderów to warsztaty skierowane do młodych ludzi z terenu województwa mazowieckiego. Jej głównym zadaniem jest wyłonienie osób chętnych do organizowania działań mających wyrównywać szanse edukacyjne mieszkańców małych miejscowości.

Główne cele:

- podejmowanie samoinicjatywy w kierunku przygotowywania działań wyrównujących szanse edukacyjne młodzieży ze środowisk małomiasteczkowych i wiejskich,
- wzrost zainteresowania młodzieży działaniami na rzecz własnej społeczności lokalnej,
- zachęcenie ludzi do podejmowania działań mających wymierne i widzialne efekty dla środowiska, w którym żyją,
- koordynowanie działań zmierzających do wzrostu aktywności ekonomicznej, społecznej, sportowej i kulturowej młodzieży regionu,
- nabranie umiejętności diagnozowania potrzeb i oczekiwań własnego środowiska,
- umożliwienie osobom działającym na rzecz regionu zdobycia wiedzy teoretycznej i praktycznej, przekazanej przez specjalistów i udokumentowanej dyplomem,
- zachęcenie do tworzenia lokalnych, nieformalnych grup aktywności młodych ludzi,
- integracja działającej na rzecz regionu młodzieży ze środowisk małomiasteczkowych i wiejskich.

W projekcie wzięło udział 50 osób w wieku 18-25 lat, z terenu całego województwa mazowieckiego.

Program warsztatów obejmował następujące zagadnienia:

- organizacja i kierowanie grupą,
- komunikowanie z otoczeniem (mediami),
- pozyskiwanie funduszy na działania,
- miejsce młodego lidera w Unii Europejskiej,
- autoprezentacja
- Lokalne Grupy Działania,
- doświadczenia młodych liderów.

Efektom aktywności ZMW w obszarze promocji polityki młodzieżowej, Znowelizowanej Europejskiej Karty Uczestnictwa Młodych w życiu lokalnym i regionalnym oraz Europejskiego Paktu dla Młodzieży był kurs e-learningowy „DO IT !”

4. Ogólnopolska kampania informacyjno -edukacyjna dla dzieci i młodzieży „Nie biorę, nie piję”

Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat, przeprowadzono w Polsce wiele badań ankietowych o wymiarze lokalnym i regionalnym, której bezpośrednim adresatem była młodzież szkolna a tematyka dotyczyła skali używania i dostępności różnych substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol czy narkotyki. Badania przeprowadzane były również na próbach ogólnokrajowych.

Ogólna charakterystyka jaka wyłania się z analizy przeprowadzonych badań to (co cieszy) nieco niższy, niż w Europie Zachodniej poziom rozpowszechnienia zjawiska oraz (co niepokoi) rosnący, szczególnie w ostatnich latach trend rozwojowy.

Niestety jak pokazują wyniki badań zarówno w Polsce jak i w Unii Europejskiej spożywanie alkoholu przez młodzież staje się powoli statystyczną normą. Charakterystyczne jest również to, że wymienione zjawiska występują z różnym natężeniem na terenie kraju - zazwyczaj są one bardziej rozpowszechnione w wielkich miastach (gdzie mamy do czynienia z dużym stopniem anonimowości), i nieco mniej powszechne w mniejszych miejscowościach.

Istota tego problemu i zagrożenia z niego wynikające zostały docenione również przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, który już w 2000r. przyjął w formie uchwały **Polską Deklarację w Sprawie Młodzieży i Alkoholu**. Dokument, który rozpoczyna się od słów: Picie i upijanie się przez dzieci i młodzież jest jednym z największych problemów społecznych współczesnej Polski. Można i trzeba przeciwstawić się mu z całym zdecydowaniem - ustanawia podstawowe kierunki działania w sprawie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży.

Podobny dokument został przyjęty chociażby podczas Europejskiej Konferencji WHO w Sztokholmie w lutym 2001r. - **Deklaracja w Sprawie Młodzieży i Alkoholu**. Wspomnieć należy również o **Europejskiej Deklaracji w Sprawie Alkoholu** z lat 2000-2005.

Dlatego Związek Młodzieży Wiejskiej w latach 2006 - 2008 był twórcą i realizatorem kampanii edukacyjnej „Nie biorę, nie piję”, która objęła 7000 dzieci i młodzieży.

5. Bądź Aktywny w swoim środowisku

Projekt „**Bądź aktywny w swoim środowisku**”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, skierowany był do mieszkańców gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z powiatów: sieradzkiego, wieluńskiego i pączęchańskiego, zorganizowanych w różnych formach.

Celem projektu było umożliwienie stworzenia grupy animatorów lokalnych, którzy sami podejmą działania na rzecz inicjowania propozycji edukacyjnych co przyczyni się do rozwoju wsi i poprawy jakości życia na tych terenach, dlatego konieczne jest zachęcenie mieszkańców do tworzenia oddolnych inicjatyw edukacyjnych tak, aby ich miejsce zamieszkania stało się ich „oknem na świat”. Realizowany projekt był odpowiedzią na potrzeby sygnalizowane przez mieszkańców wsi, jak również organizacje pozarządowe działające na terenach wiejskich. Pragniemy dostarczyć Beneficjentom Ostatecznym projektu odpowiedniej wiedzy, która umożliwiłaby im podjęcie przez nich inicjatyw na rzecz upowszechniania działań edukacyjnych oraz promowania aktywnej postawy na obszarach wiejskich. Istotne było również, aby nasza działalność pomogła osobom bezrobotnym w uczynieniu kroków pomocnych w znalezieniu nowego miejsca pracy. Głównymi założeniami projektu, które zamierzeliśmy była nie tylko chęć zwiększenia samooceny, rozwinięcia cech przedsiębiorczości i asertywności uczestników, ale przede wszystkim nauka samoorganizacji w celu realizowania inicjatyw edukacyjnych, jak również pisanie planu działania, przygotowania budżetu i znalezienia funduszy na jego realizację, zapewniając w ten sposób rozwój działań edukacyjnych na terenach wiejskich.

6. Młodzieżowa Sieć na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Projekt realizowany w ramach poddziałania 5.4.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Głównym celem realizowanego projektu było wsparcie potencjału czterech organizacji pozarządowych dla ich efektywnego i profesjonalnego uczestnictwa w sieci partnerstwa w obszarze aktywizacji młodzieży pochodzącej z obszarów wiejskich.

Cele szczegółowe projektu:

- stworzenie do połowy 2009 r. porozumienia czterech organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywizacji młodego pokolenia na obszarach wiejskich w celu reprezentowania wspólnych interesów, wymiany informacji oraz podejmowania wspólnych inicjatyw,
- podniesienie wiedzy i kwalifikacji członków czterech organizacji pozarządowych w zakresie ich funkcjonowania,
- zwiększenie wiedzy społeczeństwa i władz lokalnych o działalności organizacji pozarządowych,
- wytworzenie i zrozumienie potrzeby wspólnego działania czterech organizacji pozarządowych,
- podniesienie motywacji do działania poprzez zarysowanie perspektyw rozwoju.

Projekt obejmie wsparciem:

w zakresie stworzenia sieci współpracy, cztery organizacje pozarządowe:

- Związek Młodzieży Wiejskiej,

- Stowarzyszenie ProAgricola,
  - Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości,
  - Stowarzyszenie Polska Lokalna,
- oraz w zakresie podwyższania kwalifikacji 48 członków tych organizacji w wieku 18-30.

Program obejmuje:

szkolenie z zakresu:

- działalności i współpracy organizacji pozarządowych
- zasady współpracy,
- pozyskiwanie źródeł finansowania,
- znajomości kluczowych ustaw,
- znajomości przepisów podatkowych,
- budowanie wizerunku organizacji i liderów

warsztaty z zakresu:

- wypracowania wspólnej koncepcji działania sieci,
- analizy koncepcji opracowanych w grupach wśród wszystkich uczestników projektu.

Po zakończeniu części warsztatowej odbędą się spotkania władz czterech organizacji pozarządowych z lokalnymi władzami i młodzieżą w celu promocji powstałej sieci i zaproszenia do współpracy.

Po tym etapie każda organizacja pozarządowa otrzyma usługę doradcy. Celem doradztwa jest pomoc w implementacji wypracowanej na warsztatach strategii. W ramach projektu uruchomiony zostanie portal internetowy w celu wymiany informacji oraz promocji działań organizacji pozarządowych.

Projekt zakończy konferencja podsumowująca, na której ogłoszony zostanie plan rozwoju i współpracy Sieci na kolejne 2 lata.

7. Nasze sprawy w Unii Europejskiej

6 grudnia 2006 Związek Młodzieży Wiejskiej i Towarzystwo Inicjatyw Społecznych „Nowy Świat” zorganizowało konferencję „Nasze sprawy w Unii Europejskiej”. Tematyka konferencji w której udział wzięło 250 osób była następująca:

- Polska w Unii Europejskiej - stan obecny i perspektywy
- Wykorzystanie szansy europejskiej
- Inicjatywy Towarzystwa „Nowy Świat” w zakresie wykorzystania funduszy europejskich dla rozwoju społeczności lokalnych
- Młodzież Wiejska w zintegrowanej Europie

Współpraca z samorządem lokalnym

---

1. Inicjatywa Samorządowa 2007-2013

to kampania edukacyjno-informacyjna, której celem było jak najlepsze przygotowanie samorządów lokalnych do pełnego wykorzystania środków UE w nowym okresie programowania 2007-2013.

Program składał się z modułu edukacyjno-informacyjnego kierowanego do przedstawicieli JST oraz modułu szkoleniowego kierowanego do przyszłych potencjalnych Doradców Europejskich.

Zakres merytoryczny

Programu Inicjatywa Samorządowa 2007 - 2013

Moduł edukacyjno-informacyjny zawiera:

- PO Infrastruktura i Środowiska
- PO TWE
- PO Kapitał Ludzki
- PO Polska Wschodnia
- PROW Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

w szczególności:

- Projekty infrastrukturalne
- Projekty z obszarów ochrony środowiska
- Projekty informatyzacji
- Projekty dla służby zdrowia
- Projekty rewitalizacji
- Inwestycje w zasoby ludzkie

Ponadto moduł szkoleniowy dla Doradców Europejskich zawiera:

- Fundusze strukturalne 2007 - 2013
- Zarządzanie cyklem projektu
- Przygotowanie studium wykonalności
- Analiza kosztów i korzyści dla projektów unijnych
- Zamówienia publiczne dla projektów unijnych oraz projektów Partnerstwa Publiczno Prywatnego

- Zarządzanie cyklem projektu PPP
- Audyt projektów unijnych

Konferencje:

- Warszawa - 02 czerwiec 2007
- Kielce - 04 czerwiec 2007
- Katowice - 20 czerwiec 2007

2. Samorządowy Doradca PROW 2007 - 2013

W ramach programu Akademia Rozwoju Obszarów Wiejskich, ZMW prowadziło cykl warsztatów „Samorządowy Doradca PROW 2007 - 2013”. Związek Młodzieży Wiejskiej zrealizował 12 cykli szkoleniowych. Warsztaty skierowane były do pracowników samorządów, wójtów, burmistrzów. W programie wzięło udział 600 osób.

3. Doradca - Konsultant produkcji Biopaliw na potrzeby własne rolnika

Związek Młodzieży Wiejskiej był organizatorem warsztatów z zakresu produkcji Biopaliw na potrzeby własne rolnika. W warsztatach uczestniczyło 40 liderów, którzy otrzymali kompleksową wiedzę na temat produkcji Biopaliw. Uwarunkowań finansowych i prawnych. W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego.

4. Finansowanie projektów w ramach działania - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.

To kolejna inicjatywa Związku kierowana do przedstawicieli samorządu lokalnego. Jej celem było przybliżenie w praktyce możliwości inwestycji przez samorząd terytorialny z wykorzystaniem środków finansowych w ramach PROW 2007 - 2013. W warsztatach uczestniczyło 70 liderów JST.

Przedsiębiorczość

W okresie 2006 - 2009 Związek Młodzieży Wiejskiej podejmował również inicjatyw edukacyjne na rzecz promocji przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Do istotnych projektów w tym obszarze należał projekt „Z rolnika na pracownika”, finansowany w Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu było przygotowanie 300 beneficjentów do zmiany kwalifikacji zawodowych i wsparcie z zakresie zakładania własnych firm.

Projekt p.t. „Z rolnika na pracownika - cykl szkoleń i warsztatów oraz doradztwo zawodowe” kierowany jest do rolników i ich domowników oraz osób pracujących w rolnictwie. Celem projektu był dostosowanie się Beneficjentów Ostatecznych do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowanie ich do wykorzystania umiejętności i szans umożliwiających zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywanie nowego zawodu, założenia własnej firmy.

Projekt składał się z cyklu szkoleń:

- z zakresu aktywnych metod poszukiwania pracy i prowadzenia działalności gospodarczej
- komputerowej rachunkowości
- kurs doradca-konsultant ds. pozyskiwania funduszy unijnych
- kurs organizator turystyki wiejskiej

Ponadto Związek był organizatorem licznych konferencji i seminariów promujących postawy przedsiębiorcze. Takim przedsięwzięciem była konferencja „**Młode pokolenie w dobie szybkiej komunikacji internetowej**”, która odbyła się w Sejmie RP.

W ramach promocji przedsiębiorczości na obszarach wiejskich Związek Młodzieży Wiejskiej, organizował szkolenia w zakresie **szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach wybranych działań Osi III oraz Osi Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013**. 70 uczestników warsztatów otrzymało zaświadczenia MRiRW.

1. DZIEDZICTWO KULTUROWE NA OBSZARACH WIEJSKICH

W dniach **2.06.2007-3.06.2007** odbyły się warsztaty „Dziedzictwo kulturowe na obszarach wiejskich” w Sławie.

Projekt skierowany był do uczniów szkół rolniczych i gimnazjalnych z terenów wiejskich. Tematyka zajęć miała dotyczyć przede wszystkim wskazania młodzieży wpływu jaki wywierają procesy integracji na życie zawodowe oraz społeczne mieszkańców wsi oraz szeroko rozumianych terenów wiejskich - ze szczególnym uwzględnieniem aspektów zachowania rodzimego dziedzictwa kulturowego.

Celem pilotażowego projektu było zmobilizowanie uczestników do poszukiwania i odkrywania oryginalnych metod promocji własnej gminy, aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu kulturalnym własnej gminy, pielęgnowania narodowego dziedzictwa kulturowego, tworzenia więzi wspólnotowej młodego pokolenia w oparciu o ugruntowane poczucie tożsamości regionalnej i narodowej. Seminarium studyjne ma przybliżyć uczestnikom projektu, zasady ochrony prawnej produktów regionalnych i tradycyjnych, przyczynić się do kultywowania tradycyjnych i regionalnych metod wytwarzania produktów żywnościowych, jako ważnego elementu promocji turystyki w gminach wiejskich.

2. Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej

Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej jest sztandarowym, jednym z najważniejszych przedsięwzięć realizowanym niemal od początku działalności Związku Młodzieży Wiejskiej.

Wypracowywana przez ponad dwadzieścia lat, ciągle doskonalona formuła Festiwalu umożliwia penetrację zjawisk kulturalnych oraz poszukiwanie indywidualności twórczych, osobowości artystycznych w tym środowisku. Coroczne spotkania to nie tylko możliwość zdobycia cennych nagród i wyróżnień, ale też doskonała okazja do integracji młodzieży z różnych regionów Polski, wymiany doświadczeń i pomysłów twórczych, konsultacji ze specjalistami, doskonalenia umiejętności na warsztatach artystycznych.

Finał Krajowy Festiwalu - od 2002r. kolejno organizowany w: Kołobrzegu, dwukrotnie w Grodzisku Mazowieckim i obecnie zdomowiony w Częstochowie - stanowił uwieńczenie całorocznej działalności artystycznej młodzieży szkolnej małych miast i wsi działającej w zespołach folklorystycznych, obrzędowych, pieśni i tańca oraz nieformalnych grupach artystycznych skupionych przy szkołach i domach kultury na terenie całego kraju. Zaprezentowali się w nim najlepsi wykonawcy i zespoły wyłonione w trakcie eliminacji środowiskowych a w dalszej kolejności wojewódzkich.

W finale Festiwalu uczestniczy co roku ok. 500 osób i składa się on z prezentacji uczestników uwieńczonych koncertem galowym reżyserowanym od kilku lat przez wy-

bitnych artystów polskich. We wszystkich etapach łącznie zaangażowanych jest kilkanaście tysięcy młodych artystów.

W latach 2006, 2007 Festiwal odbywał się w Częstochowie.

W roku 2008 Festiwal odbył się w Zakopanem. W Festiwalu tym razem udział wzięło blisko 700 osób. Ponadto w Festiwalu uczestniczyły grupy taneczne z Czech, Węgier i Słowacji. Uwieńczeniem Finału był przemarsz barwnego korowodu ulicami Zakopanego. Festiwal od roku 2008 trwale wpisał się w cykl imprez kulturalnych na Podhalu. Zarząd Krajowy Związku W Festiwalu 2008, wzięła udział młodzież o różnorodnych zainteresowaniach artystycznych ze wszystkich zakątków naszego kraju. Przedsięwzięcie to skierowane jest do młodzieży uzdolnionej artystycznie, zamieszkałej na wsi oraz w małych miastach. Głównym celem Festiwalu jest zachęcenie młodzieży do poznawania i pielęgnowania rodzimej tradycji ludowej oraz aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu współczesnej kultury polskiej.

Nowoczesne Rolnictwo

Związek Młodzieży Wiejskiej tradycyjnie podejmował również działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i wiedzy młodych rolników. Do istotnych projektów w/w obszarze należały:

1. Olimpiada Młodych Producentów Rolnych

Olimpiada Młodych Producentów Rolnych to największe przedsięwzięcie ZMW w obszarze edukacji i nowoczesnego rolnictwa. W edycji 2007 i edycji 2008 udział w niej wzięło ponad 5000 młodych rolników, uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Partnerami Olimpiady tradycyjnie są Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Państwowa Inspekcja Pracy oraz Targi Kielce. Do głównych obszarów tematycznych

Olimpiady należą: produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, mechanizacja rolnictwa, fundusze europejskie, bhp w rolnictwie. Partnerem merytorycznym jest Uniwersytet Rolniczy w Krakowie.

2. Kursy eksternistyczne Technik Rolnik

Związek Młodzieży Wiejskiej w latach 2006/2007 prowadził kursy eksternistyczne dla osób chcących uzyskać uprawnienia rolnicze w zawodzie rolnik. W 6 edycjach eksternistycznych kursów udział wzięło blisko 600 osób.

3. Warsztaty naukowe ukierunkowane na ekologię i ochronę przyrody z uwzględnieniem elementów rolnictwa ekologicznego

Najważniejsze cele realizowanego projektu to:

- rozwijanie świadomości oraz wrażliwości ekologicznej uczestników warsztatów,
- ukazanie kwestii związanej z ekologiczną produkcją rolniczą oraz jej związkiem z ochroną środowiska naturalnego;
- ukazanie możliwości jakie niesie ze sobą ekologiczna produkcja rolnicza w oparciu o zasady „zrównoważonego rozwoju”;
- zapoznanie uczestników z rodzajami alternatywnych źródeł energii;
- przedstawienie zasad jakimi kieruje się idea rolnictwa ekologicznego oraz prezentacja polskich doświadczeń;
- ukazanie wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne - informacje na temat zachodzących zmian klimatycznych;

W warsztatach udział wzięło łącznie 400 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Łącznie odbyło się 8 sesji warsztatowych.

4. Kampania edukacyjna - BHP w rolnictwie

Do najważniejszych celów realizowanego projektu zaliczyć należy:

1. Przekazanie wiedzy na temat bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych poprzez organizację:
  - specjalistycznego szkolenia dla liderów młodzieżowych oraz osób na co dzień współpracujących z młodzieżą;
  - przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej skierowanej do młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych;
  - przeprowadzenie szkoleń z zakresu techniki, bhp i ergonomii obsługi specjalistycznego sprzętu, często używanego w gospodarstwach rolnym: pilarki, wykaszarki, kosiarki, itp.;

- budowę powszechnie dostępnej strony internetowej zawierającej praktyczne informacje w postaci prezentacji multimedialnych, krótkich filmików instruktażowych a także innych materiałów promujących bezpieczeństwo pracy w gospodarstwach rolnych;
- organizację konkursu plastycznego z zakresu BHP w rolnictwie.

2. Podniesienie stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie co powinno zaowocować zmniejszeniem liczby wypadków przy pracy - działania prewencyjne.

3. Przekazanie wiedzy na temat celów i zakresu działania Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych, rozpropagowanie tej formy zabezpieczenia się przed skutkami nieszczęśliwych wypadków, podniesienie świadomości ubezpieczeniowej wśród przyszłych rolników i ich rodzin.

Projekt przewidywał zatem przeprowadzenie szerokiej akcji informacyjnej (wykorzystującej zarówno możliwość organizowania spotkań jak również przekazywanie informacji za pomocą Internetu) i szkoleniowej poświęconej omówieniu podstawowych zasad dotyczących organizacji bezpiecznej pracy na roli, wymogom przepisów BHP przy obsłudze maszyn rolniczych oraz urządzeń gospodarskich, niebezpieczeństwom wynikającym z użytkowaniem nawozów, środków ochrony roślin, itp. oraz przedstawieniem wykazu prac jakich pod żadnym pozorem nie należy powierzać dzieciom do 15 roku życia. W kampanii edukacyjnej udział wzięło łącznie 6000 dzieci. Wartością dodaną projektu było utworzenie Centrum Kompetencji Kluczowych Trenerów BHP działającego przy Zarządzie Krajowym ZMW.

5. Kampania społeczna „Bezpieczne gospodarstwo. Radosne dzieciństwo”

Kampania miała charakter medialny. W kampanii pod patronatem Rzecznika Praw Dziecka uczestniczyły m.in. takie organizacje pozarządowe jak ZHP, OSP, Fundacja Klubów 4H, Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Pozarządowych. Kampania była realizowana w radio i telewizji publicznej.

6. Konkurs plastyczny dla dzieci - Moja pomoc w gospodarstwie rolnym

Związek Młodzieży Wiejskiej podejmował również inicjatywy kierowane do najmłodszych. Taką inicjatywą był m.in. konkurs plastyczny - Moja pomoc w gospodarstwie rolnym.

Konkurs obejmował następujące kategorie: rysunek, malunek, kolaż, komiks. W konkursie udział wzięło 2000 dzieci z terenów wiejskich.

7. Konferencja naukowa - Perspektywy WPR po roku 2013

Związek Młodzieży Wiejskiej był również organizatorem konferencji poświęconej

przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej i przyszłości obszarów wiejskich. Konferencja odbyła się w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Moduł I

Wprowadzenie do podstawowych pojęć związanych z funkcjonowaniem Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2013 - dr Czesław Siekierski, poseł do Parlamentu Europejskiego

Moduł II

Funkcjonowanie WPR: ODR Kraków, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

- kształt płatności bezpośrednich po roku 2013,
- zagadnienie tzw. modulacji,
- zasady współzależności (cross compliance),
- budżet WPR,
- zarządzanie kryzysowe i zmiany klimatyczne jako jeden z komponentów WPR po roku 2013 -

Moduł III

Funkcjonowanie wspólnego rynku po roku 2013:

- Wspólna Organizacja Rynków Rolnych,
- rynek zbóż,
- rynek mleka,
- rynek cukru,
- rynek skrobi ziemniaczanej,
- rynek owoców miękkich,
- instrumenty rynkowe, refundacje eksportowe,
- interwencja publiczna,
- klauzule ochronne, ceny wejścia itp.

Moduł IV

Nowe podejście do problematyki rozwoju rolnictwa i handlu produktami rolnymi

- rolnictwo jako dostawca dóbr publicznych,
- zmiany klimatyczne a bezpieczeństwo żywności,
- rolnictwo, konkurencyjność i orientacja na rynek po roku 2013,
- odnawialne źródła energii - perspektywy po roku 2013,

Moduł V

Innowacje i nowe technologie a wzrost konkurencyjności polskiego rolnictwa - Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Wizyta studyjna w Katedrze Inżynierii Rolniczej i Informatyki Akademii Rolniczej w Krakowie

Na bazie tych doświadczeń został przygotowany - Program Akademickie Forum Rozwoju Obszarów Wiejskich, składający się 6 konferencji naukowych poświęconych aktualnym problemom rozwoju obszarów wiejskich.

Współpraca międzynarodowa

---

1. Ukraińsko - Polskie Forum młodzieży wiejskiej w Pritukach

W dniach 13-16 grudnia 2006r., na zaproszenie Związku Młodzieży Wiejskiej Ukrainy, na Ukrainie przebywali liderzy Związku Młodzieży Wiejskiej.

Celem wyjazdu było nawiązanie obustronnej współpracy między organizacjami oraz wymiana doświadczeń związanych z zapobieganiem bezrobocia i pobudzaniem przedsiębiorczości na terenach wiejskich.

Głównym punktem pobytu naszych przedstawicieli był udział w Ukraińsko-Polskim Forum Młodzieży Wiejskiej w Pritukach (okręg czernihowski).

Podczas forum polska delegacja zaprezentowała referat poświęcony poszukiwaniu pozarolniczych źródeł dochodu jako formie przeciwdziałania bezrobociu na terenach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków z funduszy Unii Europejskiej.

Nasza delegacja wzięła również udział w dyskusji poświęconej rozwojowi turystyki wiejskiej na Ukrainie, gdzie przybliżyła doświadczenia Polski związane z początkami tej działalności, uwarunkowaniami prawnymi oraz sytuacją obecną na rynku usług agroturystycznych w naszym kraju.

Nasi przedstawiciele wzięli również udział w Finale Ogólnoukraińskiego Konkursu Robót Twórczych „Historia jednej wsi” i koncercie świątecznym, a także odwiedzili Dom Polski w Pritukach, prowadzony przez Kulturalno-Oświatowy Związek Polaków w Pritukach.

2. Program PHOENIX

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej wraz z włoską organizacją Terra del Fuoco zorganizował trój etapową wymianę młodzieży - „The Phoenix, freedom and liberations”. Projekt rozpoczął się we wrześniu 2006r i trwał do czerwca 2007r. Głównym założeniem tego przedsięwzięcia było zbudowanie przez uczestników bazy wspomnień i refleksji, które pomogą nam zastanowić się w jaki sposób podstawowe zasady kultury europejskiej są w stanie zagwarantować pokój obywatelom Europy i całego świata.

Cele projektu:

- stworzenie forum, na którym każda grupa ma szansę przedstawić najważniejsze momenty z historii swojego narodu zgodnie z myślą Jana Assmanna iż „ tożsamość

każdego człowieka jest tworzona przez pamięć o zadanym cierpieniu jak i przebaczeniu krzywdy doświadczonej”.

- wizyta w Byłym Nazistowskim Niemieckim Obozie Koncentracyjnym i Zagłady Auschwitz - Birkenau oraz w Krakowie / podstawa do refleksji nt. historii UE.
- świętowanie 50. rocznicy uchwalenia **Traktatu Rzymskiego** - dokumentu stanowiącego porozumienie co do podstawowych zasad określających działanie państw członkowskich.
- stworzenie „**Małej Konstytucji**” młodych mieszkańców Europy.
- wizyta w Parlamencie Europejskim w Strasburgu, w którym złożymy „**Małą Konstytucję**”.

W projekcie udział wzięło 400 młodych ludzi z Hiszpanii, Malty, Włoch, Słowacji, Polski, Litwy, Ukrainy, Macedonii, Białorusi, Turcji, Rosji, Mołdawii, Rumuni, Austrii oraz Grecji.

Uczestnicy projektu spotkali się trzykrotnie:

- w Krakowie w dniach 31.01 - 04.02. 2007r
- we Włoszech (Turyn oraz Rzym) w dniach 21.03 - 26.03.2007r.
- w Strasburgu - w maju bądź w czerwcu 2007r.

3. Program Flare

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej w 2007 r. rozpoczął wspólnie z młodzieżą z Europy i Azji budowanie sieci organizacji działających na rzecz obrony praw człowieka.

Na podstawie doświadczeń włoskiej organizacji Libera, która skupia ponad 1200 grup, stowarzyszeń, szkół na rzecz walki z przestępczością zorganizowaną chcemy wykreować sieć ponadnarodową.

Zadaniem projektu jest podniesienie świadomości społecznej na temat przestępczości zorganizowanej (mamy tu na myśli przemyt narkotyków, handel ludźmi, wyzyskiwanie ludzi poprzez niską płacę, nielegalne zatrudnienie itd.) i promowanie praw człowieka.

W tym celu chcemy stworzyć sieć organizacji działających zarówno na szczeblu lokalnym jak i międzynarodowym, która zajmie się wymianą doświadczeń a następnie wywieraniem nacisku społecznego na Parlament Europejski, a także parlamenty narodowe na rzecz zmian legislacyjnych.

Pierwszym krokiem było spotkanie w Berlinie w dniach 7 - 10 listopad 2007 . Udział wzięły organizację z 21 państw Europy i Azji. Wspólnie ustaliliśmy zasady działania, podpisaliśmy deklarację programową. Wydarzenia te odbyły się w nieprzypadkowym miejscu i terminie - przypadły one na 18 rocznicę upadku muru berlińskiego, który stał się symbolem pojednania międzynarodowego. Kolejne spotkanie odbyło się w styczniu

2008 w Krakowie.

4. Program Młodzież

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej zrealizował w 2006 r. wiele różnorodnych programów międzynarodowej wymiany i współpracy młodzieży, ukierunkowanych na edukację i integrację mieszkańców Europy.

W ostatnim roku, udało nam się, dzięki przychylności Polsko-Niemieckiego Jugendwerku dofinansować ok. 20 przedsięwzięć z udziałem młodych Polaków oraz Niemców.

Zarząd Krajowy ZMW - korzystał ponadto ze wsparcia takich instytucji, jak:

- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Program „Młodzież”,
- Fundacja Współpracy Polsko - Niemieckiej,
- Ministerstwo Edukacji Narodowej, Departament Młodzieży.

Dzięki wsparciu Programu „Młodzież” zrealizowaliśmy w 2006 r. między innymi następujące projekty międzynarodowe:

1. W dniach: 15.07.2006 - 22.07.2006 odbyła się międzynarodowa wymiana młodzieży „Zdeterminowani na Europę”

W wymianie wzięła udział 40-osobowa grupa młodzieży z: Litwy, Węgier, Austrii oraz Polski. Tematyka związana była m.in. z otwarciem Unii Europejskiej dla nowo przyjętych krajów, ze szczególnym uwzględnieniem ich kultury i zwyczajów. Poprzez różnego rodzaju zajęcia, warsztaty a także wspólne wycieczki młodzi ludzie mieli okazję określić co łączy a co dzieli ich kraje. Dzięki tego typu działaniom możliwe było niwelowanie stereotypów i barier. Wieczory kultur były atrakcyjną formą praktycznego zaprezentowania kultury poszczególnych krajów i chwilowego przeniesienia uczestników w region danego kraju.

2. W dniach: 19.08.2006 - 25.08.2006 odbyło się szkolenie dla młodych liderów „Training for youth project managers”

Powyższy projekt to wynik aktywnej współpracy Związku Młodzieży Wiejskiej z EFYSO.

Na szkoleniu spotkali się przedstawiciele europejskich organizacji młodzieżowych z: Rumunii, Węgier, Niemiec, Belgii, Polski, Irlandii i Włoch.

Głównym założeniem projektu było zapoznanie uczestników z zasadami działania Programu Młodzież, z metodami pracy stosowanymi podczas wymiany młodzieży oraz poznanie form aktywizacji młodych ludzi i metod prowadzenia interaktywnych zajęć. Spotkanie to było odpowiedzią na stałe poczucie obowiązku podnoszenia jakości tworzonych projektów, doskonalenia warsztatu liderów projektów i osób współpracujących z młodzieżą.

3. W dniach: 09.02.2006 - 16.02.2006 odbyła się międzynarodowa wymiana młodzieży „**Żyjemy we wspólnej Europie - więcej nas łączy niż dzieli**”, Clusone /Włochy.

W projekcie tym uczestniczyła młodzież z Polski oraz Włoch, łącznie 44 osoby. Głównym celem tej wymiany była likwidacja uprzedzeń pomiędzy młodymi ludźmi, walka z rasizmem, ksenofobią, wspólna dyskusja na tematy nurtujące młodzież.

4. W dniach: 20.06.2006 - 29.06.2006 miała miejsce międzynarodowa wymiana młodzieżowa „**Taniec nasze życie**”, Częstochowa. Wymiana ta została zrealizowana w formie warsztatów tanecznych a wzięła w niej udział młodzież z Polski, Grecji, Łotwy i Litwy (łącznie z opiekunami 60 osób).

Głównym tematem tej wymiany była sztuka i kultura oraz ochrona dziedzictwa kultury. Cele tego projektu były następujące:

- spotkanie, praca oraz poznanie się nawzajem młodzieży z różnych krajów;
- pokazanie, że ludzie z różnych krajów, kultur, o różnym wyznaniu i poglądach mogą wspólnie współpracować;
- pobudzenie wśród społeczności lokalnej potrzeby pielęgnowania dziedzictwa kulturowego;
- uświadomienie młodym ludziom, że przystąpienie do Unii Europejskiej nie wiąże się wcale z utratą własnego dorobku kulturowego.

5. W dniach: 17.07.2006 - 27.07.2006 odbyły się międzynarodowe warsztaty „**Europa - wyzwania i szanse dla młodych ludzi**” , Biały Dunajec

W wymianie tej wzięła udział młodzież z: Irlandii, Niemiec, Polski i Wielkiej Brytanii, łącznie 45 osób. Tematyka tego projektu związana była z ostatnimi zmianami w strukturze Europy. Zostały przeanalizowane aspekty rozszerzenia Unii Europejskiej, zwłaszcza te, które dotyczą bezpośrednio młodych ludzi oraz zostały omówione programy europejskie w tym Program Młodzież.

6. W dniach: 20.08.2006 - 28.08.2006 miała miejsce międzynarodowa wymiana młodzieży „**Ziemia - Zielona Planeta**”, Zakopane.

W wymianie tej wzięła młodzież z Polski, Hiszpanii, Włoch i Bułgarii, łącznie 41 osób. Tematyka tego projektu przybliżyła uczestnikom temat Ziemi nie tylko jako jednej z wielu planet, postrzeganej z perspektywy kosmosu jako błękitna planeta ale również pokazuje jak bardzo życie i jego poszczególne formy uzależnione są od ukształtowania terenu.

7. W dniach: 25.09.2006 - 30.09.2006 odbyło się międzynarodowe seminarium szkoleniowe dla liderów organizacji młodzieżowych: „**Jak być dobrym partnerem w projektach młodzieżowych**”, Zakopane.

Wymiana ta została zrealizowana w formie seminarium, w którym uczestniczyli przedstawiciele z Estonii, Francji, Cypru, Rumunii, Włoch, Grecji, Słowenii, Słowacji, Malty, Czech, Węgier, Portugalii i Polski, łącznie z wykładowcami 41 osób.

W trakcie szkolenia uczestnikom zostały przybliżone m.in. problemy związane z wyszukiwaniem lokalnych liderów oraz sposobami aktywizacji młodzieży ze środowisk wiejskich.

8. W dniach: 31.08.2006 - 5.09.2006 miała miejsce międzynarodowa konferencja „**Wspólna Europa - szanse i wyzwania dla młodych rolników**”. W konferencji tej uczestniczyła młodzież wiejska z Polski i Luksemburga. Głównym tematem spotkania była chęć wymiany poglądów i doświadczeń związanych z funkcjonowaniem w obszarze Wspólnej Polityki Rolnej. Młodzi ludzie w trakcie dyskusji poruszali problemy dotyczące szans oraz zagrożeń związanych z planowanymi zmianami we Wspólnej Polityce Rolnej realizowanej przez Unie Europejską.

Działalność międzynarodowa Zarządu Krajowego ZMW opiera się również na członkostwie w dwóch europejskich federacjach /Europejski Komitet Młodych Farmerów i Kluby 4H oraz Europejska Federacja Organizacji Młodzieżowych EFYSO/, a także na następujących partnerstwach:

- Ukraiński Związek Agrarny - odpowiednik programowy ZMW;
- Sozialinstitut Katolisches Landvolk - niemiecka organizacja katolicka ze Stuttgartu /Szwabia/, z którą ZK ZMW realizuje co roku wymianę młodzieży zainteresowanej rolnictwem i produkcją rolną;
- Niemiecki Związek Rolników /Deutscher Bauernverband/ z siedzibą w Bonn - praktyki rolnicze we wzorcowych gospodarstwach niemieckich dla młodych ludzi posiadających wykształcenie rolnicze i władających językiem niemieckim w stopniu dobrym;
- Agroimpuls - szwajcarska organizacja zrzeszona w Związku Rolników, która od kilku już lat umożliwia polskiej młodzieży z wykształceniem rolniczym odbycie praktyk u szwajcarskich gospodarzy. W zeszłym roku w praktykach tych /4 miesiące lub 6 miesięcy/ wzięło udział ok. 100 osób;
- Landdienst Agricole z siedzibą w Zurichu - kolejna organizacja szwajcarska pośrednicząca w wymianie młodzieży akademickiej;
- Kurve „Wustrow” z Dolnej Saksonii - wolontariat europejski;
- Internationaler Bund IB /Frankfurt nad Menem/ - kursy i szkolenia dla opiekunów i kierowników wspólnych polsko - niemieckich obozów młodzieżowych;
- Ferienland e.V. z Erkner /Brandenburgia/ - wspólne obozy polsko - niemieckie dla dzieci i młodzieży;
- Zespół Szkół Hotelowych w Zvoleniu /Słowacja/ - trzynarodowa wymiana młodzieży, uczniów średnich szkół zawodowych /Polska - Niemcy - Słowacja/;
- Atlantis Youth Exchange z Norwegii - w roku 2006 z programu praktyk pod nazwą

„Working Guest Programm” skorzystało 8 osób - studentów akademii rolniczych.

W kwietniu 2006 w Związek Młodzieży Wiejskiej brał udział w spotkaniu - **EFYSO Study Session**, które odbyło się w Europejskim Centrum Młodzieży w Budapeszcie (Węgry). W trakcie spotkania poruszano problematykę praw człowieka, kwestie przestrzegania praw człowieka w stosunku do młodzieży oraz dyskutowano w jaki sposób lepiej i efektywniej młodzież może wykorzystywać swoje prawa zagwarantowane w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

W ramach współpracy z **EFYSO** Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej zaangażował się również w projekt **„Dialog”**. To projekt długofalowy, trwa od grudnia 2005 do grudnia 2008r., a w jego realizację zaangażowanych jest kilkudziesięciu młodych ludzi.

Realizując powyższe przedsięwzięcie młodzież zrzeszona w ZMW tylko w 2006r. wzięła udział w szeregu szkoleń, wymian i spotkań, m.in.: w Debrecen na Węgrzech, w Dublinie (Irlandia) oraz w Berlinie (Niemcy). Głównym efektem przedsięwzięcia jest aktywizacja dużej grupy młodzieży, rozpalenie w nich chęci do udziału w życiu lokalnej społeczności, chęci zmiany najbliższego środowiska. Obecnie młodzi ludzie biorący udział w projekcie „Dialog” wykorzystują nabyte umiejętności i doświadczenia, pracując nad różnego rodzaju projektami w swoim najbliższym otoczeniu.

W 2005r. ZMW przystąpił do **Europejskiej Rady Młodych Rolników (CEJA)**, w której od roku 2006 uczestniczy na prawach członka stowarzyszonego. Członkostwo w CEJA jest ogromną szansą pozwalającą ZMW aktywnie działać w obronie interesów polskich młodych rolników w Unii.

Działalność w tej organizacji dała także możliwość udziału w szeregu nieformalnych spotkań, seminariów oraz konferencji dotyczących istotnych aspektów związanych ze zmianami we Wspólnej Polityce Rolnej krajów Wspólnoty. Przedstawiciele ZMW brali udział m.in. w:

- konferencji **„Przyszłość gospodarstw rolniczych w UE - droga do sukcesu”**, która miała na celu przedstawienie wiodących kierunków rozwoju rolnictwa w państwach Wspólnoty oraz omówienie szans i zagrożeń związanych z planami dotyczącymi reformy w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej. Spotkanie zorganizowane było na Majorce przez hiszpańską organizację młodych rolników - ASAJA (Asociacion Agraria Jovenes Agricultores).

- udział w nadzwyczajnym zjeździe członków CEJA, które odbyło się w styczniu 2006r. w Strasburgu (Francja) i dotyczyło przygotowania strategii działania w zakresie lobbingu w Parlamencie Europejskim na rzecz korzystnych rozwiązań dotyczących Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich po roku 2006.

Jednym z istotnych elementów działalności CEJA jest działalność edukacyjna realizowana m.in. za pomocą specjalnie opracowanego programu TELLUS. ZMW aktywnie włączył się w realizację tego projektu w Polsce. W tym celu przedstawiciele organizacji wzięli udział w dwóch konferencjach dotyczących doświadczeń z realizacji projektu w innych krajach:

1. 4-6 grudnia 2006 roku odbyło się w Parlamencie Europejskim w Brukseli seminarium dla nauczycieli zorganizowane przez CEJA. W seminarium tym wzięło udział ponad czterdziestu nauczycieli, przedstawiciele organizacji zrzeszających młodych rolników, przedstawiciele instytucji unijnych, rolników i dziennikarzy między innymi z Włoch, Węgier, Polski, Czech, Niemiec, Francji, Belgii, Holandii i Finlandii.

Seminarium dotyczyło różnych aspektów rolnictwa i jego roli we współczesnej Europie, a także zadań stojących przed młodymi rolnikami w aspekcie edukacji pro-rolnej społeczeństw, a w szczególności dzieci jako przyszłych konsumentów lub współtwórców szeroko pojętej produkcji rolnej.

2. Kolejne seminarium dotyczące realizacji programu edukacyjnego TELLUS odbyło się w Budapeszcie (Węgry). W trakcie tego spotkania przedstawiciele CEJA przekazywali swoje doświadczenia oraz omawiali sposoby finansowania programu, który jako element edukacji nieformalnej działa zazwyczaj dzięki wsparciu sponsorów, fundacji oraz funduszy strukturalnych.

W grudniu 2006r przedstawiciele ZMW wzięli udział w jednodniowej konferencji: „Stowarzyszenia budują Europę obywatelską”, zorganizowanej w budynku Rady Europy w Strasburgu przez francuską organizację Obywatelstwo i Demokracja. Ponad 150 organizacji pozarządowych z całej Europy debatowały na temat zacieśnienia współpracy w zakresie edukacji obywatelskiej oraz praw i obowiązków mieszkańców Wspólnej Europy.

Efektem spotkania było podpisanie porozumienia o współpracy w zakresie: wymiany doświadczeń poszczególnych partnerów w zakresie edukacji obywatelskiej; wymiany informacji dot. projektów oraz działań realizowanych przez partnerów; współpracy nad opracowywaniem wspólnych projektów i akcji informacyjnych.

Dzięki przychylności i wsparciu wyżej wymienionych instytucji zrealizowaliśmy w 2007 r. między innymi następujące projekty międzynarodowe:

1. **Warsztaty szkoleniowe „ Młodzież Wiejska - liderzy społeczności lokalnych”** zrealizowane w dniach 9.12.2007 - 14.12.2007 Projekt został zorganizowany wspólnie z młodzieżą z Rumunii i Węgier w Zakopanym, łącznie wzięto w nim udział 55 osób.

Głównym celem warsztatów była wymiana doświadczeń pomiędzy organizacjami młodzieżowymi działającymi w swoich środowiskach lokalnych. Zajęcia prowadzone przez profesjonalnych trenerów miały na celu pokazanie sposobów aktywności na rzecz swoich małych ojczyzn. Warsztaty były również okazją do lepszego poznania kultury i zwyczajów poszczególnych krajów.

W ramach współpracy z EFYSO Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej zaangażował się również w projekt **”Dialog”**. To projekt długofalowy, trwa od grudnia 2005 do grudnia 2008r., a w jego realizację zaangażowanych jest kilkudziesięciu młodych ludzi.

Realizując powyższe przedsięwzięcie młodzież zrzeszona w ZMW tylko w 2006r. wzięła udział w szeregu szkoleń, wymian i spotkań, m.in.: w Debrecen na Węgrzech, w Dublinie (Irlandia) oraz w Berlinie (Niemcy). Głównym efektem przedsięwzięcia jest aktywizacja dużej grupy młodzieży, rozpalenie w nich chęci do udziału w życiu lokalnej społeczności, chęci zmiany najbliższego środowiska. Obecnie młodzi ludzie biorący udział w projekcie „Dialog” wykorzystują nabyte umiejętności i doświadczenia, pracując nad różnego rodzaju projektami w swoim najbliższym otoczeniu.

W dniach **2.06.2007 - 12.06.2007** odbyły się międzynarodowe warsztaty **„Polsko Ukraińska Wymiana Młodzieży Tańczmy Razem”**, Częstochowa.

Projekt przeprowadzony jako warsztaty taneczne prowadzone przez profesjonalnych instruktorów i choreografów tańca. W programie obozu było zarówno poznanie podstawowych elementów i kroków najpopularniejszych tańców towarzyskich, nowoczesnych i dyskotekowych jak i tańców narodowych. Doskonałym uzupełnieniem były zajęcia utaneczniające. Ważnym elementem była integracja obu grup i wspólna wymiana doświadczeń. Warsztaty przeplatały się z prezentacją historii własnego regionu oraz z prezentacją kultury wraz zabawami językowymi.

Ponadto Związek Młodzieży Wiejskiej realizował projekty nie tylko w obszarze kultury i edukacji, ale również w obszarze edukacji obywatelskiej promując Europejską Kartę Uczestnictwa Młodych w życiu lokalnym i regionalnym, a także Europejski Pakt dla młodzieży. Do ważnych projektów realizowanych 2007/2008 r. w tym obszarze należały:

- *Młodzi dla społeczności lokalnych*
- *Młodzież - liderzy społeczności lokalnych*
- *Młodzież - liderzy społeczności lokalnych II*
- *Młodzież dla Europy*

Projekty powyższe miały charakter ciągły tzn. stanowiły programową całość - stano-

wiły form przygotowawcze dla najważniejszego projektu ZMW w obszarze współpracy międzynarodowej - Środkowoeuropejskiego Forum Młodzieży.

5. Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży

Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży to inicjatywa Związku Młodzieży Wiejskiej, której podstawowym celem jest budowa platformy porozumienia i współpracy młodzieży z Europy Środkowowschodniej. W ramach tej inicjatywy odbyły się 3 spotkania (2007, 2008, 2009).

I Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży

to inicjatywa młodzieży z takich krajów jak Polska, Ukraina, Rumunia, Węgry, której celem jest wymiana doświadczeń i wiedzy dotyczącej problemów młodego pokolenia wsi w kontekście integracji europejskiej.

Głównym punktem programu była konferencja p.t. **”Rozwój obszarów wiejskich w Europie Środkowowschodniej”**. Problematyka konferencji obejmowała między innymi następujące zagadnienia:

- Sytuacja wsi i rolnictwa w krajach uczestniczących w Forum;
- Młodzież wiejska, jej rola i szanse w rozwijającej się Europie.

W Forum wzięło udział około 30 gości z zagranicy, m. in. z Ukrainy, Rumunii i Węgier oraz 450 młodych liderów z Polski.

II Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży

Związek Młodzieży Wiejskiej po raz drugi zorganizował Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży. Forum zgodnie z tradycją odbyło się w dniach 11 - 16 marca w Kielcach i towarzyszyło **XIV Międzynarodowemu Targom Agrotech**. Wzięli w nim udział liderzy organizacji młodzieżowych z Polski, Ukrainy, Rumunii i Węgier. II Forum było podsumowaniem kilkumiesięcznej pracy grup roboczych młodzieży z w/w krajów dot. Europejskiej Karty Uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym, Europejskiego Paktu dla młodzieży. Podczas tygodniowych warsztatów młodzi liderzy przygotowali stanowisko w sprawie realizacji i wdrożenia w/w dokumentów w wymienionych krajach.

Zakres tematyczny II Forum

- Polityka młodzieżowa w wybranych krajach europejskich
- Europejska Karta Uczestnictwa Młodych w życiu lokalnym i regionalnym
- Europejski Pakt dla młodzieży
- Rozwój młodej przedsiębiorczości

- Ochrona praw pracowniczych młodych emigrantów

III Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży

III Forum zostało zorganizowane w dniach 11 - 14 marca 2009. Sesja plenarna Forum odbyła się w Centrum Konferencyjnym Targów Kielce. III Forum cieszyło się dużym zainteresowaniem. Udział wzięli przedstawiciele takich krajów jak: Ukraina, Białoruś, Czechy, Rumunia, Węgry oraz Polska.

Tematy wiodące

- Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich w świetle Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013
- Szanse i bariery w rozwoju młodej przedsiębiorczości w Europie Środkowschodniej
- Rozwój przedsiębiorczości a fundusze europejskie

Naszą ambicją jest to aby Środkowoeuropejskie Forum Młodzieży w najbliższych latach przekształciło się w platformę dyskusji dot. min. kształtu polskiej prezydencji w UE w roku 2011. Mając na uwadze, że tzw. Partnerstwo Wschodnie

będzie ważnym punktem w/w prezydencji, pragniemy w następnych latach zaprosić do uczestnictwa młodzież m.in. Armenii, Litwy, Estonii i Łotwy.

Sport i turystyka

---

1. Mikołajkowa Spartakiada Młodzieży Wiejskiej

Zgodnie z wieloletnią tradycją **Związek Młodzieży Wiejskiej**, przy współpracy z Ministerstwem Sportu i studentami z AWF-u, organizuje i jednocześnie jest głównym koordynatorem **Mikołajkowej Spartakiady Młodzieży Wiejskiej**.

Założeniem jest aby uzmysłowić uczestnikom istnienie pozytywnych form spędzania wolnego czasu. Chcemy zaszczerpić u młodych ludzi potrzebę uprawiania sportu, uświadomić jaki wpływ ma sport na różne sfery naszego życia.

Naszymi głównymi celami są:

- wymiana doświadczeń uczestników podczas programów szkoleniowych,

- propagowanie wśród uczestników szkoleń zasady „Fair-Play” w sporcie.
- rozwój intelektualny i społeczny młodzieży,
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim
- promocja sportu powszechnego
- podniesienie sprawności fizycznej
- działalność prewencyjna zmierzająca do eliminowania postaw patologicznych wśród młodzieży wiejskiej wywodzącej się ze środowisk szczególnie zagrożonych patologiami

Imprezy realizowane były w formie 1-dniowych Spartakiad z wykorzystaniem aktywnych metod szkoleniowych. Każdy z uczestników otrzymał soki, owoce, słodczyce oraz kompletny strój w formie podkoszulki i spodenek. Został również zakupiony sprzęt sportowy niezbędny do przeprowadzenia Spartakiad. Były to między innymi rakiety do tenisa stołowego, piłki do najpopularniejszych dyscyplin takich jak piłka nożna, siatkówka, koszykówka, stoły do ping ponga, itp. W trzech edycjach Spartakiady udział wzięło 1200 dzieci.

2. Kadra Euro 2012 czeka...

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej zorganizował „Ogólnopolski Cykl Turniejów Piłkarskich Młodzieży Wiejskiej - Kadra Euro 2012 czeka”.

Głównym celem projektu była promocja Euro 2012 w środowisku społeczności lokalnych, wśród młodzieży i dorosłych. Chcemy aby Euro 2012, największe wydarzenie sportowe w naszym kraju, stało się również udziałem społeczności lokalnych. Projekt zakładał realizację turniejów wojewódzkich, regionalnych i jednego turnieju finałowego na szczeblu centralnym. W turniejach wzięło udział 90 drużyn z całego kraju, łącznie ok. 650 zawodników. Do udziału w turnieju mogły się zgłaszać drużyny, które nie mają charakteru zawodowego, pochodzą z gmin do 5 tys. mieszkańców. Mecze turniejowe były rozgrywane w halach sportowych, stąd drużyna mogły liczyć maks. 7 zawodników. Do finału krajowego kwalifikowało się tylko 6 drużyn. Finał „Ogólnopolskiego Cyklu Turniejów Piłkarskich Młodzieży Wiejskiej - Kadra Euro 2012 czeka” odbył się 8 - 9 grudnia 2007. Dla uczestników przygotowano atrakcyjne nagrody. Podczas turniejów zostali wyłonieni najlepsi w kategorii: najlepszy strzelec, bramkarz, drużyna Fair Play. Rozgrywanym turniejom towarzyszyły konkursy sportowe dla kibiców.

3. Program Równe Szanse - zajęcia pozalekcyjne dla uczniów w zakresie sportu powszechnego

Zajęcia sportowo - rekreacyjne w ramach projektu „Równe Szanse” kierowane był do dzieci i młodzieży zamieszkałej na obszarach wiejskich. Zajęcia miały charakter nieodpłatny. Projekt miał charakter edukacji nieformalnej - realizowanej poprzez sport

i ogólnorozwojowe zajęcia sportowo - rekreacyjne. Program zajęć kierowany był do dzieci i młodzieży w wieku 7 - 16 lat. Swoim zakresem obejmował wszystkich zainteresowanych oraz dzieci i młodzież pochodzącą z rodzin ubogich, dla których sport jest jedyną alternatywą spędzania wolnego czasu.

Działania projektu realizowane były na terenie całego kraju w 30 wytypowanych szkołach podstawowych i gimnazjach znajdujących się na obszarach wiejskich. Organizator zakładał udział minimum 1 050 uczestników (min. 35 uczestników w każdej z wymienionych szkół).

Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po dwie godziny lekcyjne (16 godz. w miesiącu). Łączny czas trwania projektu to 9 miesięcy począwszy od lutego 2007 do grudnia z wyłączeniem okresu ferii zimowych, świąt oraz okresu wakacji letnich. Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę nauczycieli wychowania fizycznego oraz trenerów i instruktorów sportowych na co dzień pracujących w wymienionych placówkach oświatowych.

Pozalekcyjne formy pracy z młodzieżą umożliwiły głębszą i bardziej intensywną pracę profilaktyczną i wychowawczą oraz szersze wykorzystanie form rekreacyjnych. Zajęcia prowadzone były metodami aktywnymi respektującymi wiek i potrzeby młodzieży. Opierają się na zaprojektowanych grach, zabawach i umiejętnie kierowanych rozmowach.

Realizując w/w przedsięwzięcie chcieliśmy pokazać młodzieży zaangażowanej w udział w projekcie, że sport może być znakomitą alternatywą dla spędzania wolnego czasu i jednocześnie formą współpracy młodych ludzi na rzecz osiągania wspólnych celów.

4. Szkolenie opiekunów i wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży,

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej w związku z wieloletnią już organizacją i prowadzeniem wypoczynku letniego w roku 2006 wyszedł z inicjatywą zorganizowania szkolenia na opiekunów i wychowawców placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Szkolenie to było skierowane do liderów i osób aktywnie działających w strukturach naszego Związku dające młodym osobom możliwości podniesienia kwalifikacji oraz zdobycia doświadczenia podczas pracy na obozach i koloniach przez nas organizowanych.

30 godzinny program szkoleniowy składający się z części teoretycznej i praktycznej zawierał następujące elementy:

- organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży,
- organizacja zajęć w placówce wypoczynku,
- planowanie pracy opiekuńczo - wychowawczej w placówce wypoczynku,
- obowiązki i zadania wychowawcy,

- WF i sport w placówce wypoczynku,
- turystyka i krajoznawstwo,
- zajęcia kulturalno - oświatowe,
- zajęcia praktyczno - techniczne,
- bezpieczeństwo życia i zdrowia uczestników kolonii i obozów.

Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu wewnętrznego, osoba zainteresowana nabyła uprawnienia do pełnienia funkcji wychowawcy placówek wypoczynku dzieci i młodzieży - zaświadczenie zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji.

Większość z osób biorących udział w szkoleniu otrzymało propozycję pracy złożoną przez ZK ZMW w charakterze pełnoprawnego opiekuna na koloniach letnich organizowanych przez ZMW. Łącznie zostały przeprowadzone w latach 2006 - 2009 trzy edycje szkoleń, które ukończyło 150 osób.

5. Zawody sportowo - obronne ZMW

Związek Młodzieży Wiejskiej od 1997 roku dzięki zawartemu porozumieniu z Ministerstwem Obrony Narodowej prowadzi ożywioną działalność w obszarze szeroko pojętej popularyzacji obronności, obrony cywilnej i ratownictwa medycznego wśród młodzieży wiejskiej.

Ciągle wzbogacamy naszą ofertę programową, angażujemy młodych ludzi zainteresowanych wojskiem i obronnością, a także zaspokajamy ogromne potrzeby środowiska wiejskiego na zorganizowanie atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu i samo doskonalenia się.

OGÓLNOPOLSKIE ZAWODY SPORTOWO-OBRONNE ZMW

Związek Młodzieży Wiejskiej w okresie ostatnich trzech lat, przy dofinansowaniu Ministerstwa Obrony Narodowej przeprowadził kolejne edycje Ogólnopolskich Zawodów Sportowo-Obronnych ZMW.

Rekrutacja uczestników przedsięwzięcia prowadzona była przy współpracy z klubami survivalowymi. W realizacji Zawodów Sportowo-Obronnych pomocą służyły również Zarządy Wojewódzkie do których bezpośrednio przestaliśmy informacje o realizacji ww. przedsięwzięcia wraz z zakresem tematycznym. Informacje o Zawodach Sportowo-Obronnych dostępne były także na stronie ZMW.

W dniach 16 -18.08.2007r spotkali się militaryści, miłośnicy przygody, survivalu na 7 Ogólnopolskich Zawodach Sportowo-Obronnych Związku Młodzieży Wiejskiej. Miejscem spotkania była 3 Brygada Zmechanizowana Legionów im. R. Traugutta w Lublinie oraz las Stary Gaj w Lublinie.

Organizatorem był Związek Młodzieży Wiejskiej Zarząd Krajowy w Warszawie. Głównym celem zawodów było m.in.: promowanie sportów obronnych, kształtowanie

u startujących zawodników odporności psychicznej, fizycznej oraz umiejętności współdziałania i kierowania zespołem. W zawodach uczestniczyło 13 drużyn, 5-osobowych z 5 województw (lubelskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, łódzkiego, śląskiego). Podczas trzech dni zawodów zawodnicy zmagali się z 13 konkurencjami sportowymi takimi jak: strzelanie z KBKSu, strzelanie z pneumatyka, biegi na orientację, ratownictwo medyczne, rzut granatem do celów, sprawnościowy tor przeszkód, strzelanie z łuku, wspinaczka linowa, konkurencja pożarnicza, rzut boją do koła ratunkowego, rozkładanie i składanie KBK AK, rozkładanie namiotów z peleryn wojskowych, obrona przeciwchemiczna. Drużyny startowały w dwóch kategoriach: męczyzn i mix (drużyny żeńskie i mieszane).

6. OBOZY SZKOLENIOWE DLA CZŁONKÓW KLUBÓW SURVIVALOWYCH ZMW

Związek Młodzieży Wiejskiej w okresie ostatnich trzech lat, przy dofinansowaniu Ministerstwa Obrony Narodowej przeprowadził obozy szkoleniowe dla członków klubów survivalowych ZMW.

W realizacji obozów szkoleniowych pomocą służyły Zarządy Wojewódzkie do których bezpośrednio przestaliśmy informacje o realizacji ww. przedsięwzięcia wraz z zakresem tematycznym. Informacje o Obozach Szkoleniowych dostępne były także na stronie ZMW.

7. ORGANIZACJA WYPOCZYNKU LETNIEGO

Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej od dziesięciu lat samodzielnie organizuje różnorodne formy wypoczynku wakacyjnego dla szerokiej rzeszy dzieci i młodzieży pochodzących ze wsi, stale podnosząc poziom organizacyjny i merytoryczny, a także

poszerzając ofertę o nowe, atrakcyjne formy wypoczynku. Wakacyjne propozycje ZMW są uzupełnieniem i kontynuacją całorocznej pracy edukacyjnej i wychowawczej stowarzyszenia.

Dzieci biorące udział w koloniach zakwaterowane były w najlepszych ośrodkach

szkoleniowo - wypoczynkowych m.in. w:

- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym „Karolówka” w Mrzeżynie
- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym „Ignacówka” w Pobierowie
- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym „Janówka” w Radzynie koło Stawy
- Ośrodka Wypoczynkowym w Białym Dunajcu
- W Pensjonatach „Zosieńka” , „Helena” i „Cyrhla” w Zakopanem

Oprócz wyżej wymienionych form wypoczynku letniego Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej dzięki dofinansowaniu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Rolników, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Sportu możliwe było rozszerzenie standardowego programu kolonii o:

- zajęcia edukacyjne z zakresu BHP w rolnictwie,
- przeprowadzenia obozów survivalowych dla dzieci i młodzieży
- różnorodne zajęcia sportowe w ramach programu „Sportowe wakacje”.

Realizacja powyższego projektu sprawiła, że młodzież wiejska zaczęła w sposób bardziej aktywny spędzać wolny czas. Ułatwiło jej to funkcjonowanie w grupach społecznych oraz wpłynęło na powstawanie nowych idei, rozwiązań i wyobrażeń o świecie, koncepcji życia oraz sposobów myślenia.

8. Akcja Zima

Związek Młodzieży Wiejskiej jest także organizatorem zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w wieku 10 - 17 lat. Każdego roku dzięki zaangażowaniu liderów ZMW, z tej formy wypoczynku korzysta ok. 400 najuboższych dzieci z terenów wiejskich. Podczas zimowych ferii, uczestnicy mają możliwość odbycia nauki jazdy na nartach i snowboardzie. Ważnym elementem edukacji podczas zimowych ferii są wycieczki krajoznawcze i turystyczne. Spotkania z kulturą regionalną, właściwą dla polskich gór, to dodatkowa atrakcja dla naszych uczestników.

80 lat ZMW

30 listopada 2008 w Auli Kryształowej SGGW, odbyły się Centralne Obchody 80 - lecia powstania ZMW RP „WICI”. W obchodach udział wzięło blisko 1000 osób - obecnych i byłych liderów Związku z całej Polski.

Uroczyste obchody odbyły pod hasłem „Młodzi, Aktywni, Innowacyjni - Polska Wieś 2030”.

ZMW to strzał w dziesiątkę !!!

Młodzieżowe Lokalne Grupy Działania animatorem aktywnej polityki młodzieżowej

Liczna publiczność podczas ustnego finału Olimpiady Młodych Producentów Rolnych Kielce 2009

Zajęcia edukacyjne w ramach programu Sportowe Wakacj

Liderzy ZMW na scenie podczas Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej Zakopane 2008

Uczestnicy warsztatów Młodzieżowa Sieć na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Zakopane 2008

Poczet sztandarowy ZMW Małopolska podczas jubileuszu 80 lat ZMW

Warsztaty w ramach II Środkowoeuropejskiego Forum Młodzieży - Cedyzna

Delegacja ZMW podczas Sesjii Plenarnej Europejskiej Rady Młodych Rolników

Mamy przyjaciół na całym świecie

Liderzy ZMW podczas warsztatów Programu FLARE w Rzymie

